

Esil University» Мекемeci

«Есеп және аудит» кафедрасы

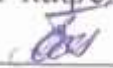
**Бизнес және басқару факультетінің «Есеп және аудит»
білім бағдарламасының
«Бизнес және басқару» факультеті
6B04105"Статистика" БББ
арналған әдістемелік ұсынымдар және өндірістік тәжірибе бағдарламасы
Оқу түрі: күндізгі
Курс 3 (4 жыл оқу, Күндізгі), Семестр-6
Ұзақтығы-5 апта**

Астана, 2025 ж.

6B04105"Статистика" білім беру бағдарламасы бойынша өндірістік тәжірибенің әдістемелік ұсыныстары мен бағдарламасы

Есеп және аудит кафедрасының отырысында талқыланып, бекітілді

Хаттама № 1_« 26 »_08_ 2025 ж

Есеп және аудит кафедрасының меңгерушісі
э.ғ.к., доцент Бекжанова Т.К.

6B04105"Статистика"білім беру бағдарламасы бойынша әдістемелік ұсыныстар мен өндірістік тағылымдама бағдарламасы «Esil University» Бизнес және басқару факультетінің кеңесінде бекітілді.

Хаттама № 1_« 26 »_08_ 2025 ж

МАЗМҰНЫ

- 1 Жалпы ережелер
 - 1.1 Өндірістік тәжірибесінің мақсаттары мен міндеттері
 - 1.2 Тәжірибе негіздері
 - 1.3 Өндірістік тәжірибені ұйымдастыру және басқару
 - 2 Өндірістік тәжірибенің мазмұны мен көлемі
 - 3 Тәжірибе өту бойынша есепті рәсімдеу талаптары
 - 4 Есепті қорғау тәртібі
- Қосымшалар

1 Жалпы ережелер

6B05401 «Статистика» білім беру бағдарламасы бойынша білім алушылардың өндірістік тәжірибесі Қазақстан Республикасының жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандартына, жоғары білім беру саласындағы уәкілетті органның бұйрығымен бекітілген нормативтік талаптарға, сондай-ақ «Esil University» мекемесінің оқу жоспары мен академиялық күнтізбесіне сәйкес жүргізіледі.

Өндірістік тәжірибенің әдістемелік ұсынымдары мен бағдарламасы «Статистика» білім беру бағдарламасын іске асыратын кафедрамен әзірленген және өндірістік тәжірибеден өтудің мақсаттарын, міндеттерін, мазмұнын, ұйымдастырылуын және тәртібін, сондай-ақ тәжірибе бойынша есепті рәсімдеу және қорғау талаптарын айқындайды.

Өндірістік тәжірибе білім беру бағдарламасының міндетті құрамдас бөлігі болып табылады және білім алушыларда статистикалық деректерді жинау, өңдеу, талдау және интерпретациялау саласындағы практикалық кәсіби құзыреттерді қалыптастыруға, сондай-ақ оқу үдерісінде алынған теориялық білімді бекіту мен тереңдетуге бағытталған.

Тәжірибе статистикалық ақпаратты қалыптастырумен, өңдеумен және талдаумен байланысты қызметті жүзеге асыратын ұйымдар мен мекемелердің базасында өткізіледі. Олардың қатарына мемлекеттік статистика органдары, мемлекеттік және жергілікті атқарушы органдар, талдамалық және зерттеу орталықтары, экономиканың әртүрлі салаларындағы кәсіпорындар, қаржылық және консалтингтік ұйымдар, сондай-ақ білім беру және ғылыми ұйымдар жатады.

Қашықтықтан оқыту нысанында білім алатын және «Статистика» білім беру бағдарламасының бейіні бойынша жұмыс істейтін студенттер жұмыс орнынан берілген анықтама арқылы осы фактіні растаған жағдайда, тәжірибе бағдарламасын толық көлемде орындау мүмкіндігі болған кезде өндірістік тәжірибені негізгі кәсіби қызмет орны бойынша өте алады.

Өндірістік тәжірибе Университеттің оқу жоспары мен академиялық күнтізбесінде белгіленген мерзімдерде жүзеге асырылады. Тәжірибе басталғанға дейін білім алушыларды тәжірибеге жіберу, Университет тарапынан тәжірибе жетекшілерін тағайындау және тәжірибе базаларын бекіту туралы ректордың бұйрығы шығарылады.

Тәжірибеден өту басталар алдында ұйымдастыру-таныстыру конференциясы өткізіледі, оның барысында білім алушылар тәжірибе бағдарламасымен, күнтізбелік-тақырыптық жоспармен, күнделік жүргізу және есепті рәсімдеу талаптарымен танысады, сондай-ақ еңбекті қорғау және ұйымның ішкі еңбек тәртібі қағидалары бойынша нұсқаулықтан өтеді.

Өндірістік тәжірибе кезеңінде білім алушылар тәжірибе бағдарламасына сәйкес тапсырмаларды орындайды, тәжірибе күнделігін жүргізеді, статистикалық деректерді жинау және талдау жұмыстарын жүзеге асырады,

аналитикалық материалдар, кестелер, графиктер және қорытындылар дайындайды.

Тәжірибе аяқталғаннан кейін білім алушы өндірістік тәжірибе бойынша есепті дайындайды және оны тәжірибе күнделігімен және тәжірибе базасынан тағайындалған жетекшінің пікір-пікірімен бірге кафедраға тексеру және кейіннен қорғау үшін ұсынады.

Өндірістік тәжірибеден өтудің қорытындысы кафедра комиссиясы алдында есепті қорғау және белгіленген бағалау жүйесіне сәйкес қорытынды баға қою болып табылады.

1.1 Өндірістік тәжірибесінің мақсаттары мен міндеттері

6B05401 «Статистика» білім беру бағдарламасы бойынша білім алушылардың өндірістік тәжірибесінің мақсаты – статистикалық есеп, әлеуметтік-экономикалық деректерді өңдеу, талдау және интерпретациялау саласындағы кәсіби құзыреттерді қалыптастыру және дамыту, сондай-ақ статистикалық ақпаратты жинау мен пайдалануды жүзеге асыратын ұйымдардың қызметінің практикалық тәжірибесін зерделеу және қорыту негізінде теориялық білімді тереңдету болып табылады.

Өндірістік тәжірибе оқу үдерісінде алынған теориялық білімді бекітуге және тереңдетуге, сондай-ақ болашақ кәсіби қызмет пен бітіру біліктілік жұмысын дайындау үшін қажетті статистика саласындағы өз бетінше аналитикалық және зерттеу қызметінің практикалық дағдыларын меңгеруге бағытталған.

Қойылған мақсатқа жету үшін өндірістік тәжірибеден өту барысында білім алушы келесі міндеттерді орындауы тиіс:

- тәжірибе базасы болып табылатын ұйымның ұйымдастырушылық құрылымын, негізгі қызмет бағыттарын, сондай-ақ статистикалық ақпаратты қалыптастыру және пайдалану жүйесіндегі орнын зерделеу;
- ұйымда қолданылатын статистикалық есептің қолданыстағы жүйесімен, статистикалық деректердің көздерімен және статистикалық есептілік нысандарымен танысу;
- статистикалық байқау жүргізудің, бастапқы деректерді жинаудың және оларды толықтығы мен сенімділігі тұрғысынан алдын ала тексерудің практикалық дағдыларын меңгеру;
- статистикалық деректерді өңдеу әдістерін, оның ішінде топтастыруды, жинақтауды, жинақтаушы көрсеткіштерді, индекстерді, динамика және құрылым көрсеткіштерін есептеуді меңгеру;
- статистикалық көрсеткіштерді пайдалана отырып әлеуметтік-экономикалық, демографиялық және экономикалық үдерістерді талдау әдістерін практикада қолдану;
- заманауи бағдарламалық құралдарды пайдалана отырып кестелер, графиктер, диаграммалар және аналитикалық сызбалар құру арқылы статистикалық деректерді визуализациялау дағдыларын қалыптастыру;

- статистикалық қызметте қолданылатын қолданбалы бағдарламалық өнімдер мен ақпараттық жүйелерді (электрондық кестелер, мамандандырылған статистикалық пакеттер мен деректер қорлары) пайдалану тәртібін зерделеу;

- статистикалық талдау нәтижелерін интерпретациялау, аналитикалық қорытындылар мен ұсынымдар дайындау дағдыларын қалыптастыру;

- статистикалық есептерді, аналитикалық жазбаларды және презентациялық материалдарды дайындау дағдыларын меңгеру;

- кәсіби этика, статистикалық ақпараттың құпиялылығы және оны қорғау талаптарын сақтау.

Өндірістік тәжірибеден өту нәтижелері бойынша білім алушы:

а) білуі тиіс:

статистикалық қызметтің нормативтік-құқықтық негіздерін, статистикалық деректердің түрлері мен көздерін, статистикалық байқаудың, ақпаратты өңдеу мен талдаудың негізгі әдістерін;

б) істей алуы тиіс:

практикалық міндеттерді шешу кезінде статистикалық талдау әдістерін қолдану, бастапқы және жинақталған деректермен жұмыс істеу, көрсеткіштерді есептеу және талдау нәтижелерін кестелік және графикалық түрде ұсыну;

в) түсінігі болуы тиіс:

статистиканың дамуының қазіргі заманғы үрдістері, статистикалық қызметте цифрлық технологиялар мен бағдарламалық құралдарды пайдалану, сондай-ақ статистикалық талдау нәтижелерін басқарушылық шешімдер қабылдау үдерісінде практикалық қолдану туралы.

1.3 Өндірістік тәжірибені ұйымдастыру және басқару

6B05401 «Статистика» білім беру бағдарламасы бойынша білім алушылардың өндірістік тәжірибеден өту базалары статистикалық ақпаратты жинау, өңдеу, талдау және пайдалану, сондай-ақ әлеуметтік-экономикалық, демографиялық және қолданбалы аналитикалық зерттеулер жүргізу қызметімен айналысатын ұйымдар мен мекемелер болып табылады.

Өндірістік тәжірибенің базалары ретінде төмендегі ұйымдар қарастырылады:

- Қазақстан Республикасының мемлекеттік статистика органдары және олардың аумақтық бөлімшелері;
- орталық және жергілікті атқарушы органдар, әкімдіктер және олардың құрылымдық бөлімшелері;
- талдамалық, зерттеу және сараптамалық орталықтар;
- экономиканың әртүрлі салаларындағы кәсіпорындар (жоспарлау-экономикалық, талдамалық, қаржы-экономикалық бөлімшелер);
- қаржылық, консалтингтік және аудиторлық ұйымдар;

- ғылыми-зерттеу және білім беру мекемелері;
- өз қызметінде статистикалық талдау әдістерін қолданатын өзге де ұйымдар.

Білім алушылар өндірістік тәжірибеден өту орнын тәжірибе базасының білім беру бағдарламасының талаптарына сәйкестігі және тәжірибе бағдарламасын толық көлемде орындау мүмкіндігі болған жағдайда өз бетінше таңдауға құқылы. Бұл жағдайда білім алушы кафедраға ұйым басшылығының тәжірибеге қабылдау туралы жазбаша келісімімен қоса өтініш ұсынуы тиіс.

Қашықтықтан оқыту нысанында білім алатын және «Статистика» білім беру бағдарламасының бейіні бойынша жұмыс істейтін білім алушылар растаушы құжаттар (жұмыс орнынан анықтама) болған жағдайда, тәжірибе бағдарламасының барлық тапсырмаларын орындау қамтамасыз етілген кезде өндірістік тәжірибені негізгі кәсіби қызмет орны бойынша өте алады.

Өндірістік тәжірибеден өту барысында білім алушы:

- техника қауіпсіздігі және еңбекті қорғау бойынша нұсқаулықтан өтуге;
- ұйымның ішкі еңбек тәртібі қағидаларымен танысуға;
- статистикалық ақпаратпен жұмыс істеу кезінде еңбек тәртібін және құпиялылық талаптарын сақтауға;
- тәжірибе бағдарламасы мен күнтізбелік-тақырыптық жоспарда көзделген тапсырмаларды орындауға;
- тәжірибеден өту күнделігін жүргізуге;
- Университеттен және тәжірибе базасынан тағайындалған тәжірибе жетекшілерінің нұсқауларын орындауға;
- ұйым тарапынан тәжірибе жетекшісінің пікір-сипаттамасын алуға;
- тәжірибе бойынша есепті кафедраға тапсырып, белгіленген тәртіпте қорғауға міндетті.

Өндірістік тәжірибе бағдарламасын толық көлемде орындамаған, теріс пікір алған немесе есепті қорғау кезінде қанағаттанарлықсыз баға алған білім алушылар қолданыстағы нормативтік талаптарға сәйкес Университет белгілеген мерзімдерде өндірістік тәжірибеден қайта өтуге жіберіледі.

1.3 Өндірістік тәжірибені ұйымдастыру және басқару

6B05401 «Статистика» білім беру бағдарламасы бойынша білім алушылардың өндірістік тәжірибесін ұйымдастыру және өткізу «Esil University» мекемесі ректорының университеттің оқу жоспары мен академиялық күнтізбесіне сәйкес шығарылатын бұйрығы негізінде жүзеге асырылады.

Өндірістік тәжірибеден өтуді әдістемелік басқару және бақылауды «Статистика» білім беру бағдарламасын іске асыратын кафедраның профессор-оқытушылар құрамынан тағайындалған Университет тарапынан тәжірибе жетекшілері жүзеге асырады. Тәжірибе базасы болып табылатын

ұйым тарапынан тәжірибеге басшылықты статистика немесе аналитикалық қызмет саласында тиісті біліктілігі мен кәсіби жұмыс тәжірибесі бар, бұйрықпен тағайындалған тәжірибе жетекшісі жүзеге асырады.

Тәжірибеден өту басталғанға дейін Университет тарапынан тағайындалған тәжірибе жетекшілері ұйымдастыру-нұсқаулық конференциясын өткізеді, оның барысында білім алушыларға өндірістік тәжірибе бағдарламасы, әдістемелік ұсынымдар, күнтізбелік-тақырыптық жоспар және тәжірибе күнделігі беріледі, сондай-ақ тәжірибеден өту тәртібі, есептік құжаттаманы рәсімдеу және есепті қорғау талаптары түсіндіріледі.

Өндірістік тәжірибеден өту барысында білім алушы тәжірибе бағдарламасы мен күнтізбелік-тақырыптық жоспарға сәйкес тапсырмаларды орындайды, тәжірибе күнделігін жүргізеді, ұйымның статистикалық және аналитикалық қызметінің негізгі бағыттарын кезең-кезеңімен зерделейді, статистикалық деректерді жинау және өңдеу жұмыстарын жүргізеді, аналитикалық материалдар дайындап, қорытындылар қалыптастырады.

Университет тарапынан тағайындалған тәжірибе жетекшілері өндірістік тәжірибеден өту барысын жүйелі түрде бақылауды жүзеге асырады, консультациялар өткізеді, тапсырмалардың орындалуын тексереді және білім алушыларға әдістемелік көмек көрсетеді. Тәжірибе базасынан тағайындалған тәжірибе жетекшісі тәжірибе бағдарламасын орындау үшін қажетті жағдайларды қамтамасыз етеді, білім алушының еңбек тәртібін бақылап, оның жұмысына жазбаша пікір-сипаттама түрінде баға береді.

Өндірістік тәжірибе аяқталғаннан кейін білім алушы белгіленген талаптарға сәйкес тәжірибе бойынша есепті дайындайды және оны тәжірибе күнделігімен және ұйым тарапынан тағайындалған тәжірибе жетекшісінің пікір-сипаттамасымен бірге кафедраға тексеру үшін ұсынады. Тексеруден өткеннен кейін есеп белгіленген тәртіпте кафедра комиссиясының алдында қорғауға жіберіледі.

Өндірістік тәжірибе бойынша есепті қорғау нәтижелері хаттамамен рәсімделеді және қорытынды бағаны қоюға, сондай-ақ білім алушының академиялық құжаттамасында тәжірибеден өту нәтижелерін көрсетуге негіз болып табылады.

2 Өндірістік тәжірибенің мазмұны мен көлемі

6B05401 «Статистика» білім беру бағдарламасы бойынша білім алушылардың өндірістік тәжірибесінің мазмұны оқып-үйренілген теориялық пәндерден туындайтын мәселелермен, сондай-ақ кафедра тарапынан тағайындалған тәжірибе жетекшісі берген жеке тапсырмамен айқындалады.

Тәжірибе базасының бейіні мен ауқымына байланысты білім алушы ұйымның қызметін тұтастай зерделеуі немесе жекелеген құрылымдық бөлімшенің (статистика бөлімі, талдамалық бөлім, жоспарлау-экономикалық бөлім, деректерді мониторингтеу және талдау бөлімі, қаржы-экономикалық бөлімше және т.б.) жұмысына шоғырлануы мүмкін.

Өндірістік тәжірибеден өту кезеңінде білім алушы статистикалық ақпаратты жинау, өңдеу, талдау және интерпретациялау саласындағы кәсіби құзыреттерді қалыптастыруға, сондай-ақ аналитикалық ойлау мен деректермен жұмыс істеу дағдыларын дамытуға бағытталған практикалық тапсырмалар кешенін орындайды.

Өндірістік тәжірибенің ұзақтығы мен көлемі білім беру бағдарламасының оқу жоспары мен Университеттің академиялық күнтізбесіне сәйкес белгіленеді.

1-кесте – Өндірістік тәжірибеден өту күнтізбелік кестесі

№ Жұмыс мазмұны	Мерзімі
1 Ұйымның құрылымымен және қызметінің негізгі бағыттарымен, бөлімшелердің функцияларымен танысу	
2 Статистикалық ақпарат көздерін және статистикалық деректерді жинау тәртібін зерделеу	
3 Мемлекеттік және ішкі статистикалық есептілік нысандарымен танысу	
4 Статистикалық деректерді өңдеу әдістерін меңгеру (топтастыру, жинақтау, көрсеткіштерді есептеу)	
5 Әлеуметтік-экономикалық, демографиялық немесе өндірістік-экономикалық көрсеткіштерді талдау	
6 Статистикалық талдау және деректерді визуализациялау бағдарламалық құралдарын қолдану (Excel, Power BI, Python, R және т.б.)	
7 Таңдалған тақырып бойынша жеке тапсырманы орындау	
8 Өндірістік тәжірибе бойынша есепті дайындау және қорытындыларды тұжырымдау	

Өндірістік тәжірибе бойынша есеп логикалық тұрғыдан құрылымдалған, материалдың жүйелі баяндалуын, негізделген қорытындыларды және статистикалық есептеулерді орындаудың практикалық мысалдарын қамтуы тиіс. Есеп мәтінін статистикалық кестелермен, графиктермен, диаграммалармен, сызбалармен, сондай-ақ деректерді өңдеу мен аналитикалық қорытындылардың үлгілерімен толықтыру ұсынылады.

Есептің құрылымы мен мазмұнына қойылатын бірыңғай талаптарды қамтамасыз ету мақсатында 2-кестеде ұсынылған есептің үлгілік құрылымын пайдалану ұсынылады.

2-кесте – Есептің үлгілік құрылымы және бөлімдердің мазмұны

№ р/с	Бөлім атауы	Бөлім мазмұны
1	Тәжірибе базасына жалпы сипаттама	Ұйымның атауы, меншік нысаны, қызмет бағыттары, ұйымдастырушылық құрылымы

№ р/с	Бөлім атауы	Бөлім мазмұны
2	Статистикалық жұмысты ұйымдастыру	Статистикалық ақпарат көздері, деректерді жинау және тіркеу тәртібі, есептілік нысандары
3	Статистикалық деректерді өңдеу әдістері	Топтастыру, жинақтау, орташа, салыстырмалы және индекс көрсеткіштерін есептеу
4	Статистикалық көрсеткіштерді талдау	Көрсеткіштердің динамикасын, құрылымын және өзара байланысын талдау
5	Цифрлық құралдарды пайдалану	Excel, Power BI, Python, R және басқа бағдарламалық құралдарды қолдану
6	Мемлекеттік статистикалық есептілік	Есептілік нысандары, оларды ұсыну мерзімдері мен тәртібі
7	Жеке тапсырма	Таңдалған тақырыпты ашу, талдау әдістемесі, қорытындылар
8	Қосымшалар	Кестелер, графиктер, есептілік нысандары, есептеулердің мысалдары

Жеке тапсырма өндірістік тәжірибенің міндетті бөлігі болып табылады және білім алушыға кафедра тарапынан тағайындалған тәжірибе жетекшісімен беріледі. Жеке тапсырманы орындау статистикалық талдаудың практикалық дағдыларын тереңдетуге және өз бетінше аналитикалық жұмыс жүргізу қабілеттерін қалыптастыруға бағытталған. Жеке тапсырма тәжірибе бойынша есептің негізгі бөлімінен кейін орналастырылады және кестелерді, графиктерді және аналитикалық қорытындыларды қоса алғанда, 2–3 бет көлемінде жеке бөлім ретінде рәсімделеді.

Жеке тапсырмалар

Жеке тапсырма 6B05401 «Статистика» білім беру бағдарламасы бойынша білім алушылардың өндірістік тәжірибесінің міндетті компоненті болып табылады және тәжірибе базасының бейіні мен білім алушының қызығушылықтарын ескере отырып, кафедра тарапынан тағайындалған тәжірибе жетекшісімен беріледі.

Өндірістік тәжірибеден өту барысында білім алушы нақты деректермен жұмыс істеуге, статистикалық талдаудың практикалық дағдыларын тереңдетуге және аналитикалық қорытындылар қалыптастыруға бағытталған жеке тапсырманы орындайды. Жеке тапсырманы орындау нәтижелері тәжірибе бойынша есепке енгізіліп, статистикалық кестелерді, графиктер мен диаграммаларды міндетті түрде пайдалана отырып, **2–3 бет көлемінде** жеке бөлім ретінде рәсімделеді.

Жеке тапсырмалардың тақырыптарының үлгілік тізбесі 3-кестеде берілген.

3-кесте – Жеке тапсырмалар тақырыптарының үлгілік тізбесі

№ р/с	Жеке тапсырмалар тақырыптары
1	Әлеуметтік-экономикалық үдерістерді басқарудағы статистиканың рөлі

№ р/с	Жеке тапсырмалар тақырыптары
2	Статистикалық ақпаратты жинау, өңдеу және талдау: кезеңдері мен әдістері
3	Аналитикалық қызметте ресми статистиканы пайдалану
4	Статистикалық зерттеулерде іріктемелі әдісті қолдану
5	Әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштердің динамикасын талдау әдістері
6	Статистикалық кестелерді, графиктерді және диаграммаларды құру және талдау
7	Халық статистикасының көрсеткіштері: саны, құрылымы және демографиялық үдерістер
8	Қазақстан Республикасындағы халықтың өмір сүру деңгейі мен сапасын талдау
9	Жұмыспен қамту және жұмыссыздық статистикасы: дереккөздер және бағалау әдістері
10	Еңбек өнімділігін статистикалық талдау
11	Индекс көрсеткіштерін құру және талдау әдістері
12	Тұрақты дамуды қамтамасыз етудегі мемлекеттік статистиканың рөлі
13	Экономикалық зерттеулерде корреляциялық-регрессиялық талдауды қолдану
14	Цифрлық құралдарды пайдалана отырып статистикалық деректерді визуализациялау
15	Халықаралық статистикалық жіктемелер және олардың қолданылуы (ISIC, COICOP, NACE және т.б.)
16	Қазақстан Республикасының сыртқы сауда статистикасы
17	Статистикалық талдауда Excel, Python, Power BI және R құралдарын пайдалану
18	ҚР өңірлерінің әлеуметтік-экономикалық көрсеткіштеріне салыстырмалы талдау
19	Мемлекеттік басқару жүйесіндегі Ұлттық статистика бюросының рөлі мен міндеттері
20	Статистиканың ғылым және практика ретіндегі даму тарихы

3. Тәжірибе өту бойынша есепті рәсімдеу талаптары

Өндірістік тәжірибеден өту кезеңінде білім алушылар келесі есептік құжаттарды дайындайды:

- өндірістік тәжірибе күнделігі;
- өндірістік тәжірибеден өту туралы есеп;
- тәжірибе базасынан тағайындалған тәжірибе жетекшісінің қолы және ұйымның мөрімен (бар болған жағдайда) расталған пікір-сипаттамасы.

Өндірістік тәжірибе бойынша есеп тәжірибе барысында, бағдарлама тапсырмаларын орындау деңгейіне қарай, білім алушының өзі тарапынан құрастырылады және орындалған жұмыстардың мазмұнын, практикалық дағдыларды меңгеру деңгейін, сондай-ақ статистикалық талдау саласындағы кәсіби құзыреттердің қалыптасу дәрежесін көрсетуі тиіс.

Тәжірибе бойынша есеп тәжірибе күнделігімен және тәжірибе жетекшісінің пікір-сипаттамасымен бірге кафедраға тексеру және кейіннен қорғау үшін ұсынылады. Өндірістік тәжірибе нәтижелерін бағалау кезінде төмендегілер ескеріледі:

- тәжірибе базасынан тағайындалған тәжірибе жетекшісінің қорытындысы;
- тәжірибе бағдарламасының толық әрі сапалы орындалуы;
- статистикалық деректермен жұмыс істеудің практикалық дағдыларының деңгейі;
- есептің мазмұны мен рәсімделу сапасы;
- есепті қорғау кезіндегі ауызша баяндама сапасы және қойылған сұрақтарға берілген жауаптар.

Өндірістік тәжірибе бойынша есеп келесі негізгі элементтерді қамтуы тиіс:

- титулдық бет;
- мазмұны (оглавление);
- есептің негізгі бөлімі;
- жеке тапсырма бөлімі;
- пайдаланылған әдебиеттер тізімі;
- қосымшалар.

Өндірістік тәжірибе күнделігіндегі жазбалар негізінде білім алушы орындалған жұмыс түрлері мен қызмет нәтижелерін жүйелі түрде (күн сайын) тіркеп отыруы тиіс.

Есеп стандартты А4 форматындағы қағаз беттерінде келесі талаптарды сақтай отырып рәсімделеді:

- жиектер: жоғарғы – 2 см, төменгі – 2 см, сол жақ – 3 см, оң жақ – 1 см;
- қаріп – Times New Roman;
- қаріп өлшемі – 14;
- жоларалық интервал – 1;
- абзацтық шегініс – 1 см.

Есептің құрылымдық элементтерінің атаулары («Мазмұны», «Бөлімдер», «Қосымшалар») тақырыптар болып табылады және әрқайсысы жаңа беттен басталады.

Жалпы қабылданған қысқартулардан басқа сөздерді қысқартуға жол берілмейді. Беттерді нөмірлеу титулдық беттен басталады, алайда титулдық бетке бет нөмірі қойылмайды. Бет нөмірі беттің төменгі ортасына нүктесіз орналастырылады.

Есеп түптелуі тиіс. Аналитикалық материалдарды кестелермен, графиктермен, диаграммалармен және сызбалармен көрнекілеу ұсынылады. Барлық кестелер мен суреттердің атаулары мен нөмірлері болуы және есеп мәтінінде оларға сілтеме жасалуы тиіс.

Қосымшалар есептің соңында рәсімделеді, нөмірленеді, атауларымен қамтамасыз етіледі және мәтінде түсіндіріліп көрсетіледі (қосылу мақсаты мен практикалық қолданылуы көрсетіле отырып). Қосымшаларда статистикалық есептілік нысандары, есептеулердің үлгілері, деректер базалары, кестелер, графиктер, диаграммалар және өзге де аналитикалық материалдар ұсынылуы мүмкін.

Өндірістік тәжірибе бойынша есептің ұсынылатын көлемі қосымшаларды есептемегенде **20–25 бет** құрайды.

Белгіленген талаптарды сақтамай, толық көлемде орындалмаған немесе ұқыпсыз рәсімделген есептер қорғауға жіберілмейді.

4 Есепті қорғау тәртібі

Өндірістік тәжірибе бойынша есеп тәжірибе аяқталғаннан кейін бір апта ішінде кафедраға тапсырылады. Есеппен бірге тәжірибеден өту күнтізбелік жоспары, тәжірибе күнделігі, кәсіпорын (ұйым) және тәжірибе жетекшісімен расталған студент–практиканттың мінездемесі, сондай-ақ студентті тәжірибеге бекіту туралы бұйрықтың көшірмесі тапсырылады. Өндірістік тәжірибе бойынша есепке студенттің тәжірибеден өту барысында жинаған материалдары мен тәжірибе күнделігі қоса тіркеледі.

Есепті тәжірибе жетекшісі – оқытушы тексергеннен кейін студент оны арнайы құрылған комиссияның алдында қорғайды.

Өндірістік тәжірибе бойынша есептерді қорғауды қабылдау үшін кафедра меңгерушісі комиссия құрады. Әрбір студент тәжірибе бойынша есепті комиссия отырысында қорғайды.

Есепті тапсырмаған немесе қанағаттанарлықсыз баға алған студенттер өндірістік тәжірибеден қайта өтуге жіберіледі.

Өндірістік тәжірибе бойынша жазбаша есеп Университетте кәсіпорыннан (ұйымнан) тағайындалған тәжірибе жетекшісінің ұсыныстары ескеріле отырып бағаланады. Аталған ұсыныстар тәжірибе күнделігінің «Өндірістік тәжірибе жетекшісінің қорытындысы (ұсыныстары)» бөлімінде көрсетіледі.

Өндірістік тәжірибе бойынша есеп кафедра меңгерушісінің өкімімен құрылған комиссияның алдында қорғалады. Комиссия құрамына кафедра өкілдері кіретін, тақ санды мүшелерден тұрады. Комиссия төрағасы кафедра өкілі болып табылады. Комиссия хатшысының функцияларын комиссия мүшесі болып табылмайтын кафедра өкілі атқарады. Комиссияның шешімі отырысқа қатысқан мүшелердің жалпы санының көпшілік даусымен қабылданады және хаттамамен рәсімделеді (2-қосымша).

Тәжірибе материалдары мен есепті қорғау нәтижелері негізінде комиссия студенттің қатысуымен оқу тәжірибесіне (өндірістік тәжірибеге) төрт балдық жүйе және белгіленген балдық-рейтингтік әріптік бағалау жүйесі бойынша баға қояды. Комиссия мүшелері есептің титулдық бетіне «Өндірістік тәжірибе бойынша есеп «_____» бағасымен қорғалды» деген жазба жасап, күнін және қолдарын қояды.

Баға ұсынылған өндірістік тәжірибе бойынша есепті қорғау нәтижелері, студенттің көрсеткен білімі, қойылған сұрақтарға берген жауаптары және есептің рәсімделу сапасына сәйкес қойылады.

Тәжірибеден өтпеген, тәжірибе бағдарламасын орындамаған, жұмысы бойынша теріс пікір алған немесе есепті қорғау кезінде қанағаттанарлықсыз

баға алған студенттер келесі академиялық кезеңде теориялық оқумен қатар немесе жазғы семестр кезеңінде өндірістік тәжірибеден қайта өтуге жіберіледі.

Тәжірибеден өтпеген немесе тәжірибеден өткен, бірақ есепті қорғауды дәлелді себептермен аяқтамаған студенттер тиісті растайтын құжаттарды ұсынуы тиіс. Бұл жағдайда тәжірибе мерзімдері факультет деканының ұсынысы негізінде ректордың бұйрығымен басқа мерзімге ауыстырылады. Есепті қорғау мерзімдері факультет деканының өкімі негізінде кейінгі мерзімге ауыстырылады.

«ESIL UNIVERSITY» МЕКЕМЕСІ

«Есеп және аудит» кафедрасы

ТӘЖІРИБЕ БОЙЫНША ЕСЕП

(Тәжірибенің түрі)

(Тәжірибе өту орны)

(Тәжірибе кезеңі)

Студент	_____	_____
	(аты, тегі)	(қолы)
Топ	_____	_____
	(шифр)	(қорғау күні)
Жетекшінің рұқсат беруі	_____	_____
	(кәсіпорыннан)	(қолы)
	_____	_____
	(университеттен)	(қолы)
Комиссия мүшелері	_____	_____
	(аты, тегі)	(қолы)
	_____	_____
	(аты, тегі)	(қолы)
	_____	_____
	(аты, тегі)	(қолы)
	_____	_____

(бағасы)		

Астана, 20__

Хаттама № _____
Өндірістік практикасы бойынша есептерді қорғау жөніндегі комиссия
отырысы

Топ _____
Курс _____
АТЖ студент _____
Тәжірибе өту орны: _____
Комиссия мүшелері _____

Бақылау сұрақтары:

Жалпы қорытынды және баға:

Есептерді қорғау күні: " _____ " _____ 20__ г.

Комиссия мүшелері : / _____ /
/ _____ /
/ _____ /
/ _____ /